

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
9 ПЗ 100/16
Београд, Улица Тимочка 15
дана 12.09.2018. године

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ и то судија Владимир Врховшек у спору тужиоца Саше Радуловића из Београда, ул. Београдска бр. 3, чији је пуномоћник адвокат из Београда, ул. Београдска бр. 3, Нови Сад, против тужених: **1. Радиодифузно предузеће „Студио Б“ д.о.о. и 2. Ивана Вучићевић, обоје из Београда, Улица Масарикова број 5, чији је заједнички пуномоћник Љиљана Јевтић, адвокат из Београда, ул. Београдска бр. 34/4, ради накнаде штете, вредност предмета спора 300.000,00 динара, по одржаној главној расправи и закљученој на рочишту дана 12.09.2018. године донео је**

ПРЕСУДУ

1.ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени првог реда **Радиодифузно предузеће „Студио Б“ д.о.о.** из Београда да тужиоцу **Саше Радуловићу** из Београда на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа овде тужиоца, а које је (повреде) овде тужилац претрпео објављивањем неистинитих информација од стране тужених у емисијама „Вести у 10“ и „Вести у 7“, емитованих у дане 20.05.2016. и 21.05.2016. године у 22:17 часова односно у 19:12 часова **плати износ од 120.000,00 динара** са законском затезном каматом од 12.09.2018. године до исплате, у року од 8 дана.

2.НАЛАЖЕ СЕ туженој другог реда **Ивани Вучићевић** из Београда, као одговорном уреднику медија „Студио Б“, да на поменутом медију и то најкасније у другој наредној телевизијској емисији, а по правноснажности ове пресуде, исту објави о свом трошку, без коментара и одлагања.

3.ОДБИЈА СЕ тужбени захтев да тужени првог реда **Радиодифузно предузеће „Студио Б“ д.о.о.** из Београда тужиоцу **Саше Радуловићу** из Београда на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа овде тужиоца, а које је (повреде) овде тужилац претрпео објављивањем неистинитих информација од стране тужених у емисијама „Вести у 10“ и „Вести у 7“, емитованих у дане 20.05.2016. и 21.05.2016. године у 22:17 часова односно у 19:12 часова **плати износ од 120.000,00 динара** са законском затезном каматом од 12.09.2018. године до исплате.

4.ОДБИЈА СЕ тужбени захтев да тужена другог реда **Ивана Вучићевић** из Београда тужиоцу **Саше Радуловићу** из Београда на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа овде тужиоца, које је (повреде) овде тужилац претрпео објављивањем неистинитих информација од стране

тужених у емисијама „Вести у 10“ и „Вести у 7“, емитованих у дане 20.05.2016. и 21.05.2016. године у 22:17 часова односно у 19:12 часова **плати износ од 240.000,00 динара** са законском затезном каматом од 12.09.2018. године до исплате.

5. ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка, у укупном износу од **82.000,00 динара**, са законском затезном каматом од 12.09.2018. године до исплате, а све у року од 8 дана.

Образложење

Одредбом члана 3. став 1. ЗПП, прописано је да у парничном поступку суд одлучује у границама захтева који су постављени у поступку.

Првобитним захтевом постављеним у поступак дана 18.07.2016. године, тужилац је тражио да суд обавезе тужене да тужиоцу солидарно накнаде нематеријалну штету због повреде части и угледа јер услед поменуте повреде тужилац је претрпео душевну бол, у износу од 300.000,00 динара, затим да суд обавезе тужену другог реда да ову пресуду објави у смислу одредбе члана 120. став 1. Закона о јавном информисању и медијима, *као и* да суд обавезе овде тужене да овде тужиоцу солидарно накнаде трошкове поступка.

Коначно опредељеним захтевом постављеним у поступак дана 10.05.2017. године овде тужилац тражи да суд **обавезе** овде **тужене** првог и другог реда да овде **тужиоцу солидарно накнаде нематеријалну штету у износу од 240.000,00 динара**, због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа овде тужиоца, а које је повреде тужилац претрпео објављивањем неистинитих информација од стране тужених, у емисијама „Вести у 10“ и „Вести у 7“, емитованих у дане 20.05.2016. и 21.05.2016. године у 22:17 часова односно у 19:12 часова, *затим да суд обавезе* овде **тужену другог реда да ову пресуду објави** у смислу одредбе члана 120. став 1. Закона о јавном информисању и медијима, *као и да суд обавезе* овде **тужене да овде тужиоцу солидарно накнаде трошкове поступка**.

Суд је нашао да у конкретном случају нема преиначења тужбе, већ да је тужилац делимично повукао тужбу у погледу висине тужбеног захтева, а из разлога што је тужилац коначно опредељеним захтевом постављеним у поступак дана 10.05.2017. године смањивши висину тужбеног захтева у односу на висину захтева који је постављен у поступак дана 18.07.2016. године. Суд је о наведеном смањењу одлучио у смислу члана 200. ст. 4. и 5. ЗПП.

Тужилац тужбени захтев заснива на следећим **чињеницама**:

-да су овде тужени дана 20.05.2016. и 21.05.2016. године у емисијама „Вести у 10“ и „Вести у 7“ које су емитоване у напред поменутим данима око 22:17 часова, односно око 19:12 часова, известили јавност неистинитим информацијама које се односе на овде тужиоца и које су као такве (неистините) подобне да повреде тужиоцеву част и углед и услед те повреде тужиоцу проузрокују душевну бол;

-да је између осталог реч о информацијама да тужилац рекетира чланове покрета „Доста је било“, као и да је тужилац страствени коцкар који преферира коцкарску игру „Барбут“;

-да из свих наведених разлога, тужилац и приступио подизању предметне тужбе.

Пуномоћник тужиоца је на рочишту на којем је главна расправа закључена између осталог изјавио да нових доказних предлога у допуну доказног поступка нема.

Предложио је да суд усвоји тужбени захтев у целини, а трошкове је опредељено тражио по АТ и ТТ.

Тужени су оспорили тужиочево предметно потраживање у целини, истичући да тужени ни на који начин нису тужиоцу проузроковали нематеријалну штету чију накнаду тужилац од тужених предметном тужбом потражује; да су тужени покушали у духу дужне новинарске пажње да добију тужиочев одговор на предметне информације, али да тужени у том покушају нису успели; да тужени свакако нису повредили тужиочеву претпоставку невиности, нити су на било који начин у емисијама „Вести“ које су емитоване од стране тужених јавности саопштили неистините информације које се односе на тужиоца.

Пуномоћник овде тужених је на рочишту на којем је главна расправа закључена између осталог изјавила да нових доказних предлога у допуну доказног поступка нема. Предложила је да суд одбије тужбени захтев у целини. Трошкове је опредељено тражила по АТ и ТТ.

Суд је на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно као и на основу резултата целокупне расправе утврдио следеће чињенично стање:

Увидом у ЦД, суд је утврдио да су на истом садржане емисије „Вести у 10“ и „Вести у 7“, које су емитоване ТВ „Студио Б“ и то дана 20.05.2016. године у 22:17 часова и дана 21.05.2016. године у 19:12 часова; да је напред поменутим информативним емисијама јавност информисана између осталог о томе да овде тужилац интерним актом **рекетира** своје одборнике, као и да је овде тужилац **страствени коцкар који преферира илегалну коцкарску игру барбут**. У истим емисијама јавности је и то кроз припремљени прилог од стране Владимира Минића јавно саопштено да је информација **да је овде тужилац страствени коцкар који преферира илегалну коцкарску игру барбут** преузета од медија „Куир“. У напред наведеном прилогу је садржан снимак, који је сачињен од стране сниматеља Зорана Лазића и монтажера Милорада Калања из којег (снимка) произлази да је овде тужилац одбио да одговори на одређена питања, која су му имала бити постављена – наиме, тужилац је на покушај постављања питања одговорио да не одговара на питања, која су му постављена на догађају (прослави), на којем је затечен и да ће други пут одговорати на питања медија ТВ „Студио Б“, уз посебну напомену да је истом приликом овде тужилац био спреман да медију ТВ „Студио Б“ да изјаву али не и да одговара на постављена питања.

Тужилац, саслушан од стране суда у својству парничне странке на рочишту за главну расправу која је одржана дана 26.06.2017. године је изјавио да су предметне информације које су способне да повреду тужиочеву част и углед објављене од стране тужених у мају 2016. године и то у вестима туженог првог реда више пута у току једног дана; да је тужилац за предметне информације сазнао оног дана када су предметне информације и објављене и то од стране тима за комуникацију покрета „Доста је било“; да информације које су способне да повреду тужиочеву част и углед, а објављене су од стране овде тужених у конкретном случају јесу информације да је тужилац:

- лицемер
- коцкар и то страствени коцкар који игра Барбут
- да је неко ко је учествовао у разним стечајевима из којих је извукао милионске износе
- да је неко ко врши притисак на одборнике и

-да је неко ко користи политичку ситуацију, с обзиром на тужиочев успех на изборима како би што боље ситуацију направио за себе, уз посебну напомену да су предметне информације способне да повреду тужиочеву част и углед из разлога што се наведеним информацијама које су неистините и нетачне, тужилац у јавности приказује у искривљеној слици; да су све наведене информације које су у конкретном случају објављене од стране тужених, а односе се на тужиоца, један вид неправедне политичке кампање коју владајућа странка води против својих политичких противника; да је у конкретном случају реч о медију који је близак владајућој странци, те тај медији објављује информације које нису тачне, нису истините и које нису потпуне, а све како би политички противник владајуће странке био блаћен и био приказан у јавности као лош, а поготову се то чини у тужиочевом случају, јер је тужилац успео на изборима; да тужилац пошто је сазнао за предметне информације није контактирао овде тужене ради објављивања тужиочевог одговора, исправке или демантија предметних информација, а из разлога што тужилац поучен необјављивањем тужиочевог одговора, исправке или демантија информације у ранијем периоду од било којег медија је нашао да то нема никаквог смисла и да је једини начин да тужилац дође до успеха у погледу неистинитих, нетачних и непотпуних информација какве су у конкретном случају предметне, јесте подизање тужбе пред судом, те да је тужилац и подигао предметну тужбу. Тужилац напомиње да је у записник унето било који медији, а тужилац није говорио о било којем медију, већ о медијима који су блиски владајућој странци; да је тужилац имао несанице након објављивања предметних информација, а из разлога што су код тужиоца предметне информације пошто су објављене, изазвале стрес и nelaгоду; да тужилац иако је имао поменуте здравствене тегобе, поводом истих се није обраћао лекару; да је тужиоцу било тешко из разлога што је члановима своје породице (мајци, деци) морао да даје одговоре везане за предметне информације које нису истините, нити су тачне, нити су потпуне и тужилац се због тога осећао веома лоше; да се тужилац осећао nelaгодно и много лошије, него кад је у питању сам тужилац, када је имао у виду какве све негативне последице имају већ поменути чланови тужичеве породице пошто морају својим комшијама, друговима у школи да одговарају на неумесна питања која су везана за неистините, непотпуне и нетачне информације; да је тужилац такође одговарао на питања која су тужиоцу постављена у вези предметних информација, како својим блиским сарадницима, тако и својим гласачима и симпатизерима, а који прате тужиочев рад како непосредно, тако и преко других средстава комуникација (између осталог и интернет) да се тужилац услед свега наведеног осећао како је већ констатовао веома лоше и све време је због тога био под стресом; да тужилац не само да је одговарао на питања поменутих лица и да је због тога осећао већ наведене тегобе, већ се тужилац неистинитим, нетачним и непотпуним информацијама бавио и у политичкој арени, јер на предметне непотпуне, неистините и нетачне информације тужиоца су константно враћали политички неистомисљеници - премијер Републике Србије у време објављивања предметних информација и припадници СНС-а; да је тужиоцу све наведено пало веома тешко јер уместо да се тужилац у политичкој арени бавио питањима која су важна за живот грађана Републике Србије, тужилац је морао да се бави одговарањем на предметне неистините, нетачне и непотпуне информације; да тужилац није налазио излаз из ситуације у којој се нашао и то за тужиоца представља веома велики стрес, поготово из разлога што тужилац зна да су предметне информације неистините, нетачне и непотпуне, а мора њима да се бави, јер политички противници тужиоца користе поменуте предметне информације како би у јавности изазвали сумњу у тужиоца и тужиочев рад, јер колико је тужиоцу познато политички противници овде тужиоца користе сва могућа средства да овде тужиоца у јавности прикажу у искривљеној слици, па и објављивањем неистинитих, непотпуних и нетачних информација, а из разлога што јавност живи у убеђењу да медији пре објављивања информација спроведу све неопходне мере у духу дужне новинарске пажње, пре објављивања информација какве су предметне, а то убеђење није засновано

на реалној ситуацији, јер медији као што је то у тужиоцевом случају не поступају у духу дужне новинарске пажње пре објављивања информација какве су предметне; да информације које су у конкретном случају објављене од стране овде тужених су преузете и од стране других медија, блиских владајућој странци тако да се тужилац с обзиром на све наведено, бори да изађе из ситуације у којој се нашао односно у ситуацији из које не види излаз, јер су предметне информације које су нетачне, непотпуне и неистините стално присутне и сва та негативна кампања против тужиоца траје и данас; да је тужилац свестан чињенице да је тужилац јавна личност и да медији прате догађаје и појаве из тужиоцевог живота, и да о њима извештавају јавност, као и да тужилац у односу на информације које се објављују у медијима мора испољити виши степен толеранције од обичног грађанина (који није јавна личност), али да је у овом конкретном случају тај праг толеранције превазиђен у великој мери јер објављене информације од стране тужених у овом конкретном случају нису ни проверене, а нису ни тачне ни истините, ни потпуне. Колико је тужиоцу познато објављивањем предметних информација од стране тужених крши се Закон о јавном информисању и медијима и етички кодекс новинара Републике Србије; да се тужилац не сећа да ли су у овом конкретном случају овде тужени овде тужиоца, а пре објављивања предметних информација контактирали ради провере истинитости, тачности и потпуности предметних информација; да информације да ће одборници овде тужиоцу бити у обавези да плате 30% од својих примања или 50% уколико су запослени, односно да тужилац на описани начин одборнике рекетира, није тачна из разлога што одборници радећи своје послове којима су задужени остварују одређену накнаду којом се самофинансирају и тужилац нема никакве везе са поменутим одборницима, нити од одборника добија било какву накнаду у било којем проценту из свих наведених разлога, уз посебну напомену да тужилац наведене одборнике и не познаје, уз појашњење да тужилац неке од тих одборника познаје али је реч о посебним групама грађана од којих тужилац ни на један формалан начин не може да захтева нити један проценат њихове накнаде; да у време објављивања предметних информација против овде тужиоца није вођен кривични поступак за извршење кривичног дела изнуде (рекетирања); да тужилац нити једном приликом није применио било какву принуду према својим одборницима, јер тужиочева странка функциониште тако што је сваки одборник самосталан и што сам одлучује у оквиру својих овлашћења; да тужилац јесте сменио носиоца листе „Доста је било на Врачару“ Бранислава Кланшчека и да је на чело те листе поставио др Ратка Јанкова, који је професор у пензији, али то лице није тужиоцев рођак нити је у било каквим родбинским односима са овде тужиоцем, уз појашњење да тужилац наведено лице није изабрао, већ је наведено лице изабрано од стране општинског одбора на Врачару; да тужилац није био тај који је сменио носиоца листе „Доста је било на Врачару“ Бранислава Кланшчека, већ је то учињено од стране главног одбора „Доста је било“ и од стране општинског одбора са Врачара, јер је утврђено да је Бранислав Кланшчек фалсификовао одборне листе и сам себе поставио као носиоца листе, уз појашњење да из свега наведеног произлази и да Бранислав Кланшчек никада није ни био носилац листе „Доста је било на Врачару“; да тужиоцу није познато да ли је предметна информација да је овде тужилац страствени коцкар и да преферира илегалну коцкарску игру „Барбут“ преузета од медија „Куир“, уз напомену да није ни битно да ли је поменута информација преузета од другог медија из разлога што је наведена информација аутономно пренета од стране туженог у вестима које грађанима овде тужени објављују; да се тужилац не сећа да ли је прес служба „Доста је било“ обавестила тужиоца о томе да су овде тужени предметне информације преузели од медија „Куир“, али тужилац остаје при томе да су тужени објавили предметне информације које су неистините, нетачне и непотпуне и да тужилац због поменутих предметних информација води спор и против одговорних лица у медију „Куир“; да тужиоцу није познато да ли је у медију „Информер“ објављена предметна информација да је тужилац тај који је сменио носиоца листе покрета „Доста је било“ на Врачару, Б.

Коланшчека и тужилац у погледу медија „Информер“ остаје код истог исказа који се односи на медији „Курир“ уз напомену да тужилац води више спорова против одговорних лица у медију „Информер“ па је стога могуће да и у погледу поменуте предметне информације тужилац такође води спор против одговорних лица у медију „Информер“: да је покрет „Доста је било“ група грађана, а свака група грађана је посебно правно лице које има свој рачун и одлука је самог одбора те групе грађана, колики ће износ одборничке накнаде уплаћивати на рачун локалне групе грађана; да тужиочев покрет „Доста је било“, на свој рачун никада није примио било који део поменуте накнаде, а локална група грађана покрета „Доста је било“ сама одлучује колико ће уплаћивати новца - накнаде на свој рачун, уз напомену да највиша уплата износи 2.000,00 динара, с тим што неки одбори не уплаћују нити један динар, јер је то одлука тих одбора.

Овај суд је на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно као и на основу резултата целокупне расправе утврдио да је у овом конкретном случају јавност од стране медија „ТВ Студио Б“ емитовањем информативних емисија „Вести“ информисала јавност - да је овде тужилац **рекешаш** и да је овде тужилац **страствени коцкар који преферира илегалну коцкарску игру „Барбут“**.

Ваља истаћи:

-да „рекешаш“ по савременом београдском жаргону означава особу која изнуђује новац (страна 230, слово „Р“ „Речника савременог београдског жаргона“, аутора Боровоја и Наташе Герзић, у другом издању издавача „Истар“ Београд за 2002. годину). Изнуда јесте кривично дело по члану 214. Кривичног законика РС;

-да реч „коцкар“, по Речнику српског језика означава под **а.** онога који се коцка, игра хазардне игре и под **б.** варалицу, лопова (страна 577, слово „К“ „Речник српског језика“, више аутора у издању „Матице српске“ из 2007. године, Нови Сад – приређивање и штампање овог Речника је омогућено од стране Министарства науке РС). „*Лопов*“ је лице које краде, а крађа је по члану 203. Кривичног законика РС кривично дело против имовине. „*Варалица*“ је лице које врши преваре, а превара је такође по члану 208. истог законика кривично дело против имовине.

Одредбом члана 34. став 3. Устава РС прописано је да се свако сматра невиним за кривично дело док се његова кривица не утврди правноснажном одлуком суда, *док је* чланом 73. Закона о јавном информисању и медијима (у даљем тексту ЗЈИМ) прописано да се у циљу заштите људског достојанства, као и независности, угледа и непристрасности суда или другог надлежног органа, нико у медију не сме означити учиниоцем кажњивог дела, односно огласити кривим или одговорним пре правноснажности одлуке суда. Дакле, из садржине напред цитираних одредаба несумњиво произлази да је медијима забрањено да објављују информације којима се неко лице означава учиниоцем кажњивог дела односно којима се неко лице означава кривим пре правноснажне одлуке суда.

По члану 16. ЗОО свако је дужан да се уздржи од поступка којим се може другом проузроковати штета, а штета може између осталог бити и нематеријална, која се оштећеном од стране штетника у смислу члана 112. став 1. ЗЈИМ може проузроковати објављивањем информације, која се на оштећеног односи, а чије је објављивање при томе забрањено по ЗЈИМ. У смислу поменутог члана оштећени има право захтевати од штетника накнаду штете, уколико дође до објављивања информације, која се на оштећеног односи, а да је при томе објављивање информације забрањено по ЗЈИМ.

До закључења главне расправе у овом спору, овом суду није приложен доказ из којег несумњиво произлази да је овде тужилац у време емитовања предметних емисија, био правноснажно осуђен од стране суда за рекетирање, крађу и превару (подсећања ради овде тужилац, саслушан од стране суда у својству парничне странке је изјавио да у време емитовања предметних емисија није био правноснажно осуђен од стране суда за кривична дела за која је у предметним емисијама означен да је учинио, а тужени наведено нису оспорили ни на који начин до закључења главне расправе, а чињенице које међу парничним странкама нису спорне се не доказују у смислу члана 230. став 1. ЗПП).

Када је у питању одговорност овде тужених ваља напоменути:

-да сама **чињеница да су емисије "Вести", у којима су објављене** напред наведене **информације, а чије је објављивање сагласно свему већ наведеном и у смислу цитираних одредаба ЗИМ забрањене, преузете од стране других медија „Курир“ и „Информер“, не ослобађа од одговорности за штету оштећеном, онога, ко се одлучио за преузимање – преношење туђе информације, јер преношење туђе недопуштене тврдње (информације) је исто што и изношење сопствене недопуштене тврдње (информације).** У конкретном случају **штетник (тужени) се ни на који начин није дистанцирао од објављене туђе недопуштене тврдње чиме би се чувао статус њеног преношења, а што је штетник (тужени) могао да спроведе на разне начине оспоравајући њену истинитост, критиковањем тврдње итд. Штавише, штетник (тужени) је пре емитовања предметних емисија „Вести“, могао у духу дужне новинарске пажње, што између осталог подразумева дужност новинара медија да консултује најмање два независна извора информација који ће дагу информацију да потврде или оспоре.** Наведено произлази из Кодекса новинара Републике Србије – део који се односи на истинитост извештавања. Поменуто је посебно пожељно у случају изостанка одговора овде тужиоца, а што у овом конкретном случају и јесте случај. Штетник (тужени) је наведено био дужан да учини, **посебно из разлога што су предметне информације већ објављене путем медија „Курир“ и „Информер“ и што је реч о информацијама, чије је објављивање по ЗИМ забрањено, када се има у виду већ поменута садржина и значење предметних информација.** По питању поступања у духу дужне новинарске пажње, а што подразумева и то да се чује друга страна (оштећени), кроз свој одговор, *као и то да се у погледу информација консултују два независна извора, ваља истаћи да иако јавност има оправдан интерес да путем информација објављених у медијима сазна за одређене појаве/догађаје из живота личности о којима јавност има оправдан интерес да зна, медији су дужни да о наведеним догађајима поменуто јавност информишу истинитим, потпуним и благовременим информацијама, а све из разлога што су медији одговорни једино јавности (читаоцима, гледаоцима, слушаоцима), а не издавачу, власнику, држави, интересним групама и њиховим приватним, економским, политичким и другим интересима.* Наведено истинито, потпуно и благовремено информисање јавности од стране медија, а о одређеним појавама/догађајима из живота личности о којима јавност има оправдани интерес да зна, подразумева и поступање медија у духу дужне новинарске пажње, а то даље значи да су медији дужни да с пажњом примереном околностима, пре објављивања информације која садржи податке о одређеној појави/догађају или личности **провере њено порекло, истинитост и потпуност, а што подразумева и постојање посебног института да се чује и друга страна** кроз одговор лица на које се информација односи *или консултација са најмање два независна извора информација и то пре но што се информација о том лицу у медију објави.* У прилог томе да одговор представља посебан институт у провери истинитости и тачности информације, а пре објављивања исте (информације) иде и судска пракса Европског суда за људска права у Стразбуру - *није повређена новинарска етика ако се субјекту информације пружи прилика да се изјасни о наводима (Бергенс Тиденде и*

други против Норвешке, 2.5.2000, став 58). Међутим из писаних доказа (снимака предметних емисија) и усменог доказа (тужиочевог исказа), а које је суд савесно и брижљиво ценио у смислу члана 8. ЗПП, произлази да је тужиочев одговор изостао;

-да су у овом конкретном случају **објављене неистините и непотпуне информације**, које су по својој садржини и карактеру **лезионо способне да повреду овде тужиоцу претпоставку невиности, част и углед и да услед поменутих повреда проузрокују душевну бол**. Наиме, нити једном човеку, па самим тим ни овде тужиоцу, није својствено да у медију буде означен као учинилац каквог кажњивог дела, односно да буде оглашен кривим, пре него што је за то дело правноснажно осуђен од стране суда. Подсећања ради, овде тужилац саслушан у својству парничне странке од стране суда је између осталог изјавио да (овде тужилац) од стране суда није правноснажно осуђен за кривична дела за која је у предметној емисији означен да је учинио; да се овде тужилац због објављивања предметних информација, *затим* због давања одговора на предметне информације (како члановима своје породице, тако пријатељима и сарадницима), *као и* због тога што су тужиочева мајка и деца, такође морала да дају одговоре на питања везана за предметне информације осећао веома лоше, а да при томе није налазио излаз из ситуације у којој се нашао;

-да су, с обзиром на све наведено, предметне информације способне да повреду част и углед тужиоца, као и право претпоставке невиности овде тужиоца, те да умање углед овде тужиоца како код породице, тако и у средини у којој тужилац живи и ради, па стога тужиоцу припада право на накнаду нематеријалне штете због повреде части и угледа, а чију накнаду предметном тужбом потражује.

-да је тужени првог реда тај који је одговоран за штету, која је овде тужиоцу проузрокована, те да је самим тим тужени првог реда дужан да тужиоцу исту накнади. Наиме, неистините и забрањене информације (из свих већ наведених разлога) објављене су у медију, чији је издавач тужени првог реда. Тужени првог реда, као издавач медија, у смислу члана 114. ЗЈИМ одговара за штету без обзира на кривицу (објективна одговорност) – **дакле довољно је да су у медију (чији је издавач овде тужени првог реда) објављене неистините и забрањене информације** (јер је то противно одредбама чл. 5. ст. 1. и 2. и 73. ЗЈИМ), **које су** као такве **лезионо способне да лицу (овде тужиоцу) на које се односе проузрокују штету** - члан 112. ЗЈИМ, **па да постоји одговорност туженог првог реда**, уз такође напомену да је **одговорност за штету овде туженог првог реда**, као издавача медија, а која штета је проузрокована оштећеном (овде тужиоцу) **солидарна** са одговорним уредником (овде туженом другог реда) - члан 115. ЗЈИМ. Ваља указати да напред наведено, несумњиво произлази из садржине одредбе члана 114. ЗЈИМ – издавач медија одговара за штету насталу објављивањем информација из члана 112. став 1. ЗЈИМ, а информације из члана 112. став 1. ЗЈИМ јесу информације, чије је објављивање у смислу ЗЈИМ забрањено (информације, које су неистините и којима се повређује претпоставка невиности (чл. 5. ст. 1. и 2. и 73. ЗЈИМ), реч је дакле о забрањеним информацијама, које су с обзиром на своју садржину и значење лезионо способне да лицу на које се односе проузрокују штету како материјалну, тако и нематеријалну) и

-да за разлику од овде туженог првог реда, као издавача медија, **одговорност овде тужене другог реда** (као одговорног уредника) **зависи од њене кривице**, а у смислу члана 113. ЗЈИМ. До закључења главне расправе у овом спору, овде тужилац није доказао да је штета, чију накнаду предметном тужбом овде тужилац од овде тужених потражује, настала кривицом овде тужене другог реда. Наиме, од стране овог суда, а из разлога ближе описаних у образложењу ове пресуде је утврђено да информације, чијим објављивањем је проузрокована штета овде тужиоцу, јесу информације које су објављене у емисијама „Вести“, које емитоване на ТВ „Студио Б“; да међутим тужилац до закључења главне расправе није на несумњив начин доказао да је овде тужена аутор предметних информација односно да је овде тужена другог реда, у својству одговорног уредника учествовала у одлучивању о емитовању предметних

емисија „Вести“ на медију „ТВ Студио Б“, уз подсећање да је овај суд савесном и брижљивом оценом свих изведених доказа у смислу члана 8. ЗПП, између осталог утврдио да је прилоге, који су саставни део предметних емисија и којим прилозима су јавности такође јавно саопштене предметне информације, које су способне да овде тужиоцу повредe част и углед и услед поменуте повреде проузрокују душевну бол и то у дужем временском трајању припремио Владимир Минић, а не овде тужена другог реда.

Дакле, како овде тужилац није доказао да је штета по овде тужиоца настала кривицом овде тужене другог реда, то с обзиром на све наведено овде тужена другог реда није одговорна да овде тужиоцу потраживану штету и накнади. Наиме, за одговорност одговорног уредника медија за штету, није довољно само постојање одговорног уредника, већ и да је исти проузроковао штету. Напред наведено несумњиво произлази из садржине одредбе члана 113. ЗЈИМ – новинар и одговорни уредник одговарају за штету насталу објављивањем информације из члана 112. став 1. овог закона ако се докаже да је штета настала њиховом кривицом. Штавише, напред поменуто произлази и из одговора датих од стране Апелационог суда у Београду на питања нижестепених судова и то на седници грађанског одељења, која је одржана дана 14.12.2016. године – *одговорност главног уредника зависи од његове кривице. Кривица се утврђује на основу чињеничног стања у сваком конкретном предмету.*

Ваља истаћи и то да част и углед представљају вредности чију заштиту не треба доводити у питање. Она је призната у скоро свим законодавствима и врло је стара. Приликом појмовног одређења части и угледа, истиче се да се свака људска индивидуа одликује овим категоријама које су саставни, неодвојиви део личности индивидуе. Част се најчешће дефинише као скуп нематеријалних вредности које човек поседује као људско биће и као припадник одређене друштвене заједнице. Она се стиче рођењем. О угледу се најчешће говори као о другој страни части. Још је Т. Живановић, разликујући част на унутрашњу и спољашњу, указао на садржај спољашње части која подразумева уважавање које човек има у друштвеној заједници. То је управо дефиниција угледа коју данас срећемо код многих аутора. На овај начин одређене, част и углед представљају неодвојиве категорије које се могу посматрати не само са кривичноправног становишта, већ и из социолошког, психолошког, филозофског и других аспеката.

Што се тиче висине накнаде, висину накнаде досуђење тужиоцу на име претрпљене нематеријалне штете суд је утврдио по слободној оцени на основу овлашћења из члана 232. ЗПП, те применом члана 200. ЗОО, водећи при томе рачуна о значају повређеног добра и циљу коме накнада служи. Наиме, суд је имајући све наведено у виду, нашао да је тужени првог реда дужан накнадити тужиоцу утврђени износ на име накнаде нематеријалне штете, јер наведени износ представља правичну новчану накнаду, као и да би све преко тог износа погодовало тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. Штавише и по пракси Европског суда, накнада нематеријалне штете може се односити између осталог на претрпљени бол, непријатност и губитак угледа, а одређивање накнаде нематеријалне штете има за циљ да олакша болове и патњу оштећеном. Суд је приликом одлучивања о висини накнаде, такође имао у виду и члан 117. ЗЈИМ, а посебно с тим (чланом) у вези да је овде тужилац у својству парничне странке изјавио да по сазнању да су предметне информације објављене у предметним емисијама „Вести“ на медију „ТВ Студио Б“ од тужених није захтевао да се у истом медију објави тужиочев одговор на предметне информације, тужиочева исправка или деманти истих, а *из разлога што тужилац поучен ранијим искуством по питању давања одговора, демантија и захтевања исправке информације, које су објављене у медију, а односе на тужиоца, нашао да тако што нема никаквог смисла.* Наиме, поменуте наводе тужиоца, овај суд није

прихватио као ваљано оправдање за непоступање тужиоца по одредби члана 117. ЗЈИМ, јер пропуштање штетника да учини нешто што би довело до тога да се оштећеном не проузрокује штета, не даје одобрење оштећеном да и оштећени са своје стране пропусти да учини све да штета буде мања него што би иначе била. Одредба члана 117, став 1, ЗЈИМ, управо пружа могућност оштећеном да покуша да умањи штету коришћењем других средстава правне заштите у складу са одредбама овог закона, а овде тужилац ту могућност није искористио, нити је доказао да је тужени првог реда у поступању тужиоца, као оштећеног у смислу поменуте законске одредбе онемогућио – одредба става 2, напред наведеног члана. Сатисфакција оштећеном за проузроковану нематеријалну штету се може испунити и другим средствима правне заштите у складу са одредбама ЗЈИМ (објављивањем одговора на информацију, објављивањем исправке исте и објављивањем демантија исте), а не само накнадом израженом у новцу, уз напомену да поменута друга средства не искључују и новчану накнаду.

Дакле, како ни једном човеку није својствено да се због објављених информација у медију, а које се (информације) на тог човека односе, осећа лоше и да због тога конзумира лекове, то по налажењу овог суда све наведено оправдава досуђивање накнаде штете, која је нематеријалног карактера и коју (штету) је овде тужилац претрпео из свих већ поменутих разлога, уз напомену да је овај суд става да је неистинитост кључно својство информације када је реч о повреди права на част и углед, јер само неистинита информација може да представља клевету као повреду права на част и углед, а са неистинитом информацијом се изједначава и непотпуна информација. Поменути став овог суда потврђен је и од стране више инстанце, кроз пресуду Апелационог суда у Београду Гж 46/15 од 04.11.2015. године.

Зато је суд имајући у виду све наведено, а уз примену цитираних законских прописа, *затим* одредаба чл. 7, ст. 1. и 2, 8, 228. и 231, ст. 1. и 2, ЗПП (правила о терету доказивања), *затим* одредбе члана 355, став 3, ЗПП (изрека ове пресуде садржи одлуку суда о усвајању или одбијању захтева који се тичу главне ствари и споредних тражења), *као и* одредбе члана 277, став 1, ЗОО (тужиоцу на досуђени износ припада право и на законску затезну камату од дана пресуђења, јер је управо даном пресуђења утврђена висина накнаде) *одлучио као у ставу првом, трећем и четвртном изреке ове пресуде.*

Суд је *одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде*, а из разлога што је одредбом члана 120, став 1, ЗЈИМ изричито прописано да је *одговорни уредник дужан да пресуду којом је изречена обавеза накнаде штете објави без икаквог коментара и без одлагања, а најкасније у другој наредној телевизијској емисији од правноснажности пресуде*. Наиме, у овом конкретном случају овде тужена другог реда је *одговорни уредник медија „Студио Б“*, што међу парничним странкама није спорно, уз напомену да је и у регистру медија, који води АПР РС назначено да је овде тужена другог реда Ивана Вучићевић одговорни уредник медија „Студио Б“.

У којој мери је суд поклонио веру исказу тужиоца односно у којој мери суд није поклонио веру исказу туженог, произлази из образложења ове пресуде, те је наведено излишно изнова понављати.

Суд је ставио ван снаге решење, којима је на предлог тужених одређено извођење доказа саслушањем тужене другог реда у својству парничне странке, а на околности предложене од стране тужених на рочишту, које је одржано дана 28.01.2017. године, а из разлога што је тужена другог реда уредно позивана од стране суда (па и у смислу члана 253, став 3, и 283, ЗПП) да се изјасни о свим чињеницама, које су туженој другог реда познате, а које су битне за одлучивање у овом спору али се тужена другог

реда тим позивима иако је дужна да се одазове, није одазвала, тј. своје неодазивање је правдала службеним обавезама и то више пута, што је на крају суд оценио злоупотребом процесних права од стране тужене другог реда, које је (злоупотребе) суд дужан да спречи у смислу члана 9. став 2. ЗПП. Дакле, суд је овде туженој другог реда пружио могућност да (извођењем доказа саслушањем тужене другог реда у својству парничне странке) докажу да тужилац нема право на утужено потраживање према туженом првог реда али тужени из наведених разлога (ближе описаних у овом пасусу) нису пружену им могућност од стране суда искористили.

Суд је ценио и све остале доказе и наводе парничних странака, али је нашао да нису од утицаја на другачије решење ове правне ствари. Под овим се подразумева да је овај суд ценио и тврдње тужиоца да су и преостале информације, поред оних за које је суд нашао да су способне да тужиоцу повреду претпоставку невиности, част и углед и да услед тих повреда тужиоцу проузрокују душевну бол, такође способне да исто проузрокују али је овај суд нашао да нису, а из разлога што се истим (преосталим) информацијама критикује тужиочев рад, као председника једног политичког покрета у Републици Србији (у време објављивања предметних информација), *затим* претходно, као стечајног управника, са изношењем вредносних судова о овде тужиоцу и то на начин којим се јавност може „узнемирити“. Све наведено се подводи под слободу изражавања по европском стандарду слободе медија, јер по поменутом стандарду слобода изражавања „важи, не само за „информације“ и „идеје“ које су повољно примљене или се сматрају неувредљивим или нешкодљивим,... него и за оне које вређају, шокирају или узнемиравају државу или било који део становништва“, као и за оне које су „претерани и провокативни“ искази. па ови искази нису сами по себи, дакле, само зато што су такви, разлог за ограничење. На све поменуто указује и судска пракса ЕКЉП (*Handyside v. United Kingdom*, 7. 12. 1976, став 49, *Sunday Times v. the United Kingdom* (no. 1), 26. 4. 1979, став 65, *Lingens v. Austria*, 8. 7. 1986, став 41, *Müller and others v. Switzerland*, 24. 5. 1988, став 33, *Observer and Guardian v. the United Kingdom*, 26. 11. 1991, став 59, *Castells v. Spain*, 23. 4. 1992, став 42, *Sürek v. Turkey*, 8. 7. 1999, став 58, *Sürek and Özdemir v. Turkey*, 8. 7. 1999, став 57, *Paturel c. France*, 22. 12. 2005, став 43, *Stoll v. Switzerland*, 25. 4. 2006, став 43, *Lopes Gomes da Silva v. Portugal*, 28. 9. 2000, st. 30, 34).

Суд је на опредељени захтев одмерио тужиоцу трошкове парничног поступка према успеху у спору и то: по 6.000,00 динара за састав тужбе и два образложена поднеска, по 7.500,00 динара за заступање на три одржана рочишта, по 4.500,00 динара за приступање на три неодржана рочишта по АТ, 15.800,00 за таксу на тужбу и 12.200,00 динара за таксу на пресуду по ТТ, те је на основу одредаба чл. 150. и 153. ЗПП, као и одредаба чл. 277. став 1. ЗОО, **одлучио као у ставу петом изреке ове пресуде.**

Суд је приликом одмеравања трошкова тужиоцу имао у виду и судску праксу више судске инстанце - Апелационог суда у Београду

„обавеза накнаде парничних трошкова је по својој природи законска облигација. То је и новчана обавеза јер се састоји у плаћању одређене своте новца, специфична само по томе што не настаје вољом странака него на основу закона и одлуком суда, али се тиме не мења њена природа новчане обавезе. Због тога нема разлога да се на обавезу накнаде парничних трошкова не примени правило о затезној камати. Закон о парничном поступку, у делу којим уређује парничне трошкове, не садржи одредбу о затезној камати. Међутим, то не значи да због тога не постоји обавеза плаћања затезне камате предвиђена чланом 277 став 1 Закона о облигационим односима. Том одредбом је прописано да дужник који задоцни са испуњењем новчане обавезе дугује,

пored главнице, и затезну камату по стопроцентном годизним законом. О накнади парничних трошкова, сходно члану 163. став 1. ЗПП, суд на одређени захтев странке која је, према ставу другом те одлуке, у захтеву определи врсту и износ трошкова за које тражи накнаду. Пошто је у овом захтеву странка позива свог противника да испуни законску обавезу накнаде парничних трошкова и на тај начин, у смислу члана 324. став 2. Закона о привредним односима, ствара услове за наступање дужничке доцрбе. О том захтеву, како је наведено у члану 163. став 3. ЗПП, суд одлучује у пресуди или решењу којим се завршава поступак. Зато је обавеза накнаде парничних трошкова доспела даном доношења одлуке и од тада тече обавеза на плаћање затезне камате на износ трошкова који је том одлуком досуђен. **правно схватање је усвојено са одлуком другог одељења Апелационог суда у Београду, која је одржана 24.12.201**

Неопходно је напоменути да судска пракса у привредних инстанци, као судска пракса ЕКЈП (на коју се овај суд и позива у овом случају) представља путоказ за уједначавање судске праксе судова у Републици Српској, а уједначена пракса судова доприноси правној сигурности.

Поука о правном леку:

Против ове пресуде може се изјавити жалба Апелационом суду у Београду, а преко овог суда у року од 8 дана.

судија
Владимир Врховшек